

# Linnukaupleja

M. West'i ja L. Held'i operett 3 vaatuses.  
Karl Zeller'i muusika.

Lavastus: Agu Lüttdik. Muusikajuhd: Pritt Nigula. Koorijuhd: Tiit Targama.  
Tantsud: Rahel Olbrei. Lavapildid: Albert Vahtramäe. Konsulant: Volde-  
mar Haas. Kostüümid: Silvia Lettu.

## Osaised saksakeelsetel etendustel:

Kuurvürstinna Marie . . . . .	Els Vaarman
Paruness Adelaide } hoovidaamid . . . . .	Valentine Kask
Konness Minni . . . . .	Lisu Särme
Parun Weps, kuurvürstlik meesa- ja jahilüeni . . . . .	Agu Lüttdik
Krahv Stanislaus, kaardiväe ohvitser, tema õepoeg . . . . .	Emm Aare
von Scharrnagel, kaardihärra . . . . .	Rudolf Lipp
Siffle } professorid . . . . .	August Mihkhisoo
Wörnchen . . . . .	Endel Pärn
Adam, linnukaupleja Tirootlist . . . . .	Aarne Viisimaa
Postipidaja . . . . .	Joosep Kiiver
Kirja Kristel, tema tütar . . . . .	Mari Kamp
Schneck, kulavanem . . . . .	Jaan Johanson
Emerenz, tema tütar . . . . .	* * *
Nebel, kõrtsiperenaine . . . . .	Kadi Taniloo
Jette, ettekandja . . . . .	Salmeloot
Mauroner } trootlased . . . . .	August Soo
Egydi . . . . .	Ants Aasma
Piköör . . . . .	Hans Kuus

Talurahvas, trootlased, küla toimkonna liikmed, hooviselskond,  
teenrid, grenaderid.

Tantsud: I v. Reinlender — Kasimir Zyprise muusika  
Reinivalss "Estonia" teatri ballettrühm

II v. Aaria — N. Porpora muusika Geeni Raudsepp, Verner Hagus  
Tiroollaste tants "Estonia" teatri ballettrühm

Tegevuse aeg: 18. sajandi algus.

Tegevuse paik: Reimpfalz'is.

I vaatus: Vürstlikus jahipargis, külakõrtsi aias ja postimaja ees.

II ja III vaatus: Vürstlikus suvilossis.

Etendus ühes vahneagadega kestab 3 tundi 15 min.

## SAATEKS

„Linnukaupleja“ muusika autor Karl Zeller sündis 19. juunil 1842. a. Alam-Austrias ja suri 17. aug. 1898. Läänud aastal tähistati Saksa teatrimaailmas ta saajandatud sünnipäeva ja hinnati sel puhul jälle kõrgelt neid teeneid, mis ta oma kerge muusa teenistuses on osutanud saksa teatrile.

Zeller, hariduselt jurist, algas oma karjääri riigiametnikuna ja ühendati juba võrdlemisi noores eas õuenõunikukes. Järelikult peab arvama, et ta õige tubli ja kohusetruu ametnik pidi o'ema. Seda inestamisväärtsemana tundub, et ta oma muusikalise loominguaga, mis ju sellisel kõrgemal riigiametnikul ilkkagi pidi jätma mingilks kõrvalharrastuseks, järelepoivedele nii väärtusliku päranduse võis jätta nagu seda on „Linnukaupleja“ ja „Mäekaevaja“.

Peale mainitud kirjutas Zeller veel terve rea operette ja isegi tühe ooperi, kuid teatrite raudvaraks on jäänud siiski ainult „Linnukaupleja“ ja „Mäekaevaja“. Esimene neist lavastati „Estonia“ teatris esmakordselt 25 aastat tagasi ja saavutas juba siis väga hea edu.

„Linnukaupleja“ mängib kusagil väliseses Saksa vürstlõngis ja näitab meile selle õukonda heastidamlik-humoristlikkus kõverpeeglis. Seal on noor ja kaunis vürstinna, kes talutüdrukaks ümberriietatuna vürstlile selle jahiretkel järgneb, parimas eas, kuid siiski ammu jäänud nõi parunipreili Adelaide, altkäemaksude kasseerimises ühiosav jäänud gemmeister Weps, vilnase õepoeg Stanislaus, kergemeelne völgadetegeja, ja kõige lisaks kaks äärmuseni karikeritud professorit. Vastandina sellele peenele seltskonnale näeme talupoegi ja tiroollasi eesotsas linnukaupleja Adama, ta mõrsja, kirjalikandja Kristeli ja kulla-kohtunik Schneckiga, kõik omaette huvitavaad kujud. Kuid kogu tegevustik on loomulikult vaid ettekäände — pakkkuda ilusad ja veeblevad muusikad, ja selle ettekäände on Zeller riikikalikult ära kasutanud. Kuulades „Linnukaupleja“ kauneid viise ja toremaid ansambleid saab igale selgeks, miks see operett enam kui poollesajandi kestes on suutnud teatrite mängurikavades püsida nii vänskena ja võidukana.